

A LS ERVARING EEN BOOT IS, HOE HEET DAN HET ROER?

DE KEUZE VAN JOZEF DELEU

ROLAND JOORIS

DENKBEELD

Ik hoor hoe
een voorbijganger
een streep trekt, hoe
weggaan in een luisteren
uitsterft

een straat loopt dood
in haar uitweg, een hond
lijkt graatmager op zoek
naar het vinden, niets
is zo doelloos doeltreffend
als gesnuffel in het
niets

bij het raam sta ik
anoniem in mijn geheugen
betrokken

waarnaar ik uitkijk
blijkt een raadsel dat
maar niet opklaart
in mij

Uit: *Kromte*, Poëziecentrum, Gent, 2012.

JAN LAUWEREYNS

MIJN LAATSTE

Uiteindelijk stierf ik de enige echte keer het was
een dag zoals er vele waren vele

dagen vele doden ergens regende regen

elders scheen de zon in de ogen van iemand
die treurde om iets dat voorbij was finaal te vroeg gedaan

gewist noodzakelijk vroeger dan later en ik en

water vloeiden onder de brug en sommigen zagen
wel dat werkelijk niets maal eeuwig niets was

want stille kersenbloesembron bestond

en wat bestond kon nooit meer niet bestaan
zo stierf ik de enige keer in het diepste wezen getroffen.

Uit: *De willekeur*, De Bezige Bij, Amsterdam, 2012.

TONNUS OOSTERHOFF

Als ervaring een boot is, hoe heet dan het roer?
Het geheugen is een glimmende laag op de ervaring, een lubricant.
Het geheugen stroomt langs de ervaring;
zweemt als een jonge walvis naast zijn moeder.
Het geheugen volgt de informatie, sloep achter aak,
het danst op de golven waar ervaring doorheen ploegt.
Het geheugen zuigt zich snel vol, dan wendt het zich af;
het rijst niet, krijgt geen lucht, het zal altijd klein blijven:
de walvis heeft een haring gebaard.
De ervaring vormt een glijmiddel voor het geheugen.
'Als ik me niets herinnerde, dan was ik er niet,'
beweer ik. Maar het is meteen wartaal.
'Zolang iemand aan je denkt ben je nog niet gestorven.'
Ook wartaal, net als:
'Als je de enige persoon op de wereld was, dan was je geen mens.'
Geheugen en ervaring springen hand in hand van het klif in de wild
schuimende dood,
die andere wezens leven brengt.

Maak een prop van deze beelden, gooi hem weg,
je hebt er niets aan...
Uit de prop maakt zich een boemerang los.
Evonne Goolagong. De volmaakte gang.
Herinner jij je, hoe ze wandelde naast Chrissie
om de umpire een hand te gaan geven?
Het kon ze niets schelen, de titel, het betekende
in die tijd maar weinig.

Uit: *Leegte licht*, De Bezige Bij, Amsterdam, 2011.

ESTER NAOMI PERQUIN

VADERS, ZONEN

Hij kwam nog thuis maar in dat komen lagen vage tekens van verzet – het was meer, dachten wij toen, om het bed en om het eten dan om ons, dan thuis te zijn.

Na één blik leek hij ons volledig vergeten, wandelde stijf van de pijn in zijn rug naar de kast, schonk in en borg zichzelf weg, als het ware, verdween.

Wij wilden steevast van hem weten wie van ons die dag de langste was, wie de breedste schouders had, wie van ons het beste was in schaken.

Hij was nooit alleen – terwijl hij ons negeerde wisten wij hem stukje bij beetje zichtbaar te maken, raakte hij vraag na vraag van groter belang.

's Avonds, als we gingen slapen werd hij bang, stond naast ons bed en staarde maar – wees zichzelf tot bloedens toe als winnaar aan.

Uit: *Celinspecties*, Van Oorschot, Amsterdam, 2012.

RENÉ PUTHAAR

NIEMAND

Toen hij was uitverteld en slapen ging,
de oude walrus op het bed van zand
waar ook de vissers rustten na de vangst

begon in het gevlochten riet rondom
bij zachte wind het lacherig gefluister
van honderdduizend dingen, al die krekels

die hij met de jaren niet meer horen kon.

Hij wist dat nu de zee zich terugtrok
de ritseling over haar natte lippen kwam
van kiezels, niet te vermalen in zijn tijd

en fijne slakken die zich lustig wentelden
met in hun donker huis de stuiptrekking
van jonge vrouwen, met zichzelf alleen

terwijl hij zijn helden oefende in kunst.

Zo sliep hij in, de dove en de blinde,
en proefde al niet meer de bitterheid
dat alles wat hij op zijn woord ervaren had

(een man in rouw over zijn vriend, de reis
van het verlangen naar de ene vrouw)
bestond bij gratie van het vege lijf

van wie zijn naam niet schrijft:

Uit: *Het wilde kind*, Augustus, Amsterdam/Antwerpen, 2012.

ALBERTINA SOEPBOER

IN BEELD GEBRACHT

een vork klikklakt over de borden – en ik zing
een liedje, schrijf een noot daarbij – lust je vis
lust je mij – ik zing van vogels overal in de lucht
de wolken gaven regen vannacht en groen gras

het heeft zich tomeloos vermaakt – we zingen
samen we zingen zuiver – lust je de pasta met
visnootjes – het jongetje gooit zijn lachen op
de tafel – en ik zing van de melk zonder oevers

de avond schuift over de tafel heen – ik ontwaar
haar beeld – een driehoekige met de lijnen in spel
van geen rechthoek geen verband – maar het ene

dat zingzangt – mijn handen zijn zo vol dat ik
voorover val – blijf staan blijf in beeld fluister
ik – maar de avond schuift over de tafel heen

Uit: *De trektocht*, Contact, Amsterdam, 2010.

BERNARD WESSELING

BUITEN DE KERK IS HET MOEILIJK VLOEKEN

Om de hoek, in de kiosk waar ze Het Woord gratis verkopen,
daar ben ik laatst geweest
nadat ik een paar pakken had geschaduwd
die nooit zullen weten hoe sterfelijk ze waren,
tot het te laat is.

In Gods kiosk waar alles sepia is en stilte
zit een man die geeft koffie uit een kan
en dat zijn ogen droef staan, dat had ik allang gezien.

Hij vertelt mij over Jezus – een formaliteit – die,
wistjehetniet, nog altijd Gods favoriet is en iedereen
die ooit met hem in aanraking kwam, vervulde met hoop en troost,
wat een mooie gedachte mag heten.

Jammer dat men te verliefd op hem werd
om iets van de preken op te steken, denk ik,
het Latijn ervan nog eens overpeinzend.

Uit: *Naar de daken*, Querido, Amsterdam, 2012.

MENNO WIGMAN

PROMESSE DE BONHEUR

Ik in haar bed en zij die net de douche uit stapt.
Zoals zij loopt, zoals zij naakt het huis door loopt,
zo zullen vanaf nu de dagen lopen.

Ze neuriet en ik zit verheugd in haar bed.
Oneindig wakker is ze, warm en trots en zacht
en mooi, zo mooi, ik krijg het niet gezegd.

Het is een liefde die. Het is een wonder dat.
En alles wat ik van een lichaam heb verlangd
staat voor mijn ogen naakt te zijn,

naakt en van mij. De kamer hijgt nog, geil en stroef.
Haar mond, gemaakt voor lippen en genot, haar mond,
haar stoere, hoogverheven mond staat goed.

Uit: *Mijn naam is Legioen*, Prometheus, Amsterdam, 2012.